

Rapport verkenning samengaan Invest International en Invest-NL

Aanleiding, onderzoeksvragen en aanpak

Aanleiding

In het regeerprogramma is de volgende passage opgenomen over Invest International en Invest-NL:

Het kabinet onderzoekt tegelijkertijd hoe de continuïteit van Invest International voor de toekomst kan worden geborgd, onder andere door te bezien of en zo ja onder welke voorwaarden een integratie van beide organisaties mogelijk is op zodanige wijze dat de beleidsdoelen van beide organisaties worden versterkt (binnen de geldende budgettaire afspraken).

Onderzoeksvragen

Het onderzoek naar een mogelijke integratie van Invest International en Invest-NL dat volgt uit het regeerprogramma is geoperationaliseerd in de volgende drie onderzoeksvragen:

1. Wat zijn de beleidsdoelen van Invest International en Invest-NL en hoe kunnen deze worden versterkt in geval van integratie?
2. Wat is de meerwaarde van het integreren van beide organisaties op het bereiken en/of versterken van de beleidsdoelen in vergelijking met de huidige stand-alone invulling van beide organisaties?
3. Hoe kan een integratie van Invest International en Invest-NL eruitzien en zijn er op voorhand onoverkomelijke bezwaren?

Aanpak

Afgelopen maanden is door de betrokken departementen (FIN als aandeelhouder van Invest International en Invest-NL, EZ als beleidsverantwoordelijk departement voor Invest-NL, en BZ als beleidsverantwoordelijk departement voor Invest International) samen met Invest International en Invest-NL onderzoek gedaan om deze vragen te beantwoorden.

Ten aanzien van de verkenning zijn de volgende uitgangspunten overeen gekomen:

- Een eventuele integratie moet bijdragen aan de vastgestelde rationale voor een samengaan (zie tekst regeerprogramma).
- De beleidsdoelen van beide organisaties moeten versterkt worden binnen de geldende budgettaire afspraken.
- De verkenning vindt plaats op basis van gelijkwaardigheid tussen Invest International en Invest-NL.
- Betrokkenheid van de beleidsdepartementen (EZ en BZ) is ook op basis van gelijkwaardigheid.
- De te verwachten financieringsbehoefte van Invest International en Invest-NL en de analyses uitgevoerd door de aandeelhouder worden meegewogen in de verkenning.

Tijdens het onderzoek zijn de onderzoeksvragen opgesplitst in deelvragen (bijvoorbeeld vragen met betrekking tot de verwachte marktvraag en financieringsbehoefte en juridische mogelijkheden voor integratie), waarbij een aantal relevante aspecten zijn uitgelicht in dit document. Door middel van de input op deze aspecten is in dit document een antwoord op de onderzoeksvragen van het onderzoek geformuleerd.

Drie opties voor een integratie: verhoogde samenwerking, integratie in een groep en volledige juridische fusie

- Een integratie kan op verschillende manieren worden vormgegeven. In de verkenning is gekeken naar drie varianten:
 1. Gescheiden deelnemingen met een verhoogde vorm van samenwerking (verhoogde samenwerking);

2. Een groepsstructuur (groep);
3. Een volledige juridische fusie (fusie).¹

Beantwoording onderzoeksvragen

- 1) Wat zijn de beleidsdoelen van Invest International en Invest-NL en hoe kunnen deze worden versterkt in geval van integratie?**
- 2) Wat is de meerwaarde van het integreren van beide organisaties op het bereiken en/of versterken van de beleidsdoelen in vergelijking met de huidige stand-alone invulling van beide organisaties?**

Bij de beantwoording van deze vragen wordt eerst beschreven wat de beleidsdoelen zijn en welk marktfalen geadresseerd wordt door de organisaties. Daarna wordt ingegaan op hoe het Nederlandse bedrijfsleven over een eventueel samengaan denkt. Vervolgens wordt ingegaan op de overlap die we zien in de huidige situatie en welke potentiële synergie er wordt gezien nu en voor de toekomst.

Beleidsdoelen van beide organisaties

- Invest-NL heeft tot doel, indien de markt hierin onvoldoende voorziet, bij te dragen aan het financieren en realiseren van maatschappelijke transitieopgaven door ondernemingen en aan het bieden van toegang tot ondernemingsfinanciering.² Tot de huidige taken behoren het verstrekken van financiering aan ondernemingen die bijdragen aan 1) transitieopgaven of 2) de Nederlandse economie (mkb/middelgroot), het ontplooiën van ontwikkelactiviteiten en het aangaan van samenwerking met nationale en internationale promotionele instellingen.
- Invest International heeft tot doel ondersteuning te bieden voor op het buitenland gerichte activiteiten van ondernemingen en internationale projecten die een bijdrage leveren aan de Nederlandse economie door het verbeteren van de internationale concurrentiepositie en het verdienvermogen, en voor internationale projecten die voorzien in oplossingen voor wereldwijde vraagstukken zoals bijdragen aan duurzame economische ontwikkeling.³ Invest International ontplooit haar activiteiten additioneel aan de markt, door middel van financiering en projectontwikkeling.
- Invest-NL adresseert marktfalen in de Nederlandse kapitaalmarkt door te focussen op beleidsonzekerheid, informatie-asymmetrie, coördinatiefalen en externe effecten. Invest International richt zich op financieringsgaten in risicovolle internationale markten, waar commerciële partijen terughoudend zijn.
- Zowel Invest-NL als Invest International mogen alleen additioneel aan de commerciële markt actief zijn, dit moet in ieder toekomstscenario het geval zijn.
- Een integratie kan mogelijk synergie creëren, indien de organisaties daarop worden ingericht. Er blijft een verschil in doelstellingen en marktfocus.

Aandachtspunten vanuit het Nederlandse bedrijfsleven: gelijkblijvende of betere financieringsmogelijkheden

- Het bedrijfsleven heeft er behoefte aan dat de huidige financieringsmogelijkheden en dienstverlening intact blijven. Het belang van de ondernemers is hierbij dat er niet gekort wordt op beschikbare financiering in het geval van een integratie en dat de beschikbare financiering meegroeit met de vraag die niet door de markt bediend wordt.
- Daarnaast is een snelle en efficiënte behandeling van de financieringsvraag van belang, net als beschikbaarheid van kennis en expertise bij de financieringsverstrekker. De exacte invulling hiervan door de Nederlandse staat lijkt daarbij minder van belang, zo lang de dienstverlening op hetzelfde of een beter niveau is.

Overlap en synergie nu en in de toekomst ter versterking van beleidsdoelen

¹ Er is ook onderzoek gedaan naar een scenario van moeder-dochter verhoudingen, maar daarvan is geconstateerd dat dit scenario niet in lijn was met de uitgangspunten van de verkenning.

² Machtigingswet oprichting Invest-NL, Artikel 3.

³ Machtigingswet oprichting Invest International, Artikel 3.

- De mate waarin de beleidsdoelen elkaar versterken in geval van een integratie hangt af van de overlap en potentiële synergie die voortvloeit hieruit en uit potentiële nieuwe toekomstige thema's en activiteiten.
- Uit de verkenning blijkt dat er op dit moment beperkte overlap is tussen de doelgroepen, markten en sectoren, maar op sommige onderdelen werken Invest-NL en Invest International al samen of komen ze elkaar nu reeds vaker tegen. Tot nu toe is er in twee fondsen en twee bedrijven samen geïnvesteerd.
- Het grootste potentieel voor thematische synergie in de toekomst is geïdentificeerd op gebied van (groene) waterstof en alternatieve proteïne.
 - Samenwerking op het gebied van waterstof biedt kansen om (internationale) waardeketens te ontsluiten, voor market making, matchmaking van oftakers aan de productie uit opkomende markten, ontwikkelingen en managen van risico's en supportsystemen in EU, thought leadership en lobby;
 - Binnen de alternatieve proteïne bestaan kansen voor kennisdeling en samenwerking rond de ontwikkeling van de precisiefermentatie industrie.
- Voor de overige subthema's bestaat er ook potentiële thematische synergie voor:
 - Expansie van Nederlandse innovatie naar het buitenland - opwekken duurzame energie, duurzame mobiliteit, recycling/waste;
 - Mogelijke kennisuitwisseling - verduurzaming industrie en generatieve landbouw;
 - Potentiële samenwerking voor het versterken van de Nederlandse positie in internationale kritieke grondstoffenketens. Dit kan leiden tot het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten, de uitwisseling van kennis en expertise of de uitvoering van een gezamenlijke strategie.

3) Hoe kan een integratie van Invest International en Invest-NL eruitzien en zijn er op voorhand onoverkomelijke bezwaren?

Drie verschillende varianten op hoofdlijnen:

- Zoals benoemd in het rapport, kan een integratie op verschillende manieren worden ingericht. Hieronder lichten we drie verschillende scenario's toe die tijdens de verkenning onderzocht zijn. Al deze scenario's brengen – afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt – voor- en nadelen met zich mee.
- Variant 1: verhoogde samenwerking.
 - Deze variant brengt in beginsel geen juridische integratie teweeg. Beide deelnemingen blijven naast elkaar bestaan, maar werken op bepaalde vlakken nauwer/beter met elkaar samen.
 - Verhoogde samenwerking kan worden bereikt door het maken van contractuele afspraken (bijv. in een samenwerkingsprotocol). Het doorlopen van een wetgevingstraject lijkt niet nodig voor deze variant, zolang de samenwerking binnen de wettelijke mandaten van beide deelnemingen past. Als binnen de bestaande machtigingswetten wordt samengewerkt, is er geen nieuwe machtigingswet nodig.
- Variant 2: een groep.
 - In dit scenario wordt een holdingentiteit (waarvan de staat 100% aandeelhouder is) boven Invest-NL en Invest International geplaatst. Invest-NL en Invest International worden met de implementatie van dit scenario twee gelijkwaardige zusterondernemingen.
 - De inrichting van de holdingentiteit bepaalt voornamelijk de mate van integratie. De aansturing van de holdingentiteit kan op verschillende manieren worden ingericht.
 - Bij het oprichten van een holdingentiteit worden diverse oprichtingsformaliteiten doorlopen. Bij deze variant is een nieuwe machtigingswet nodig.
- Variant 3: fusie.
 - Een volledige integratie kan op verschillende manieren worden ingericht, en resulteert in een structuur waarin Invest-NL en Invest International zijn samengevoegd in een nieuwe entiteit, of in één van de huidige twee entiteiten. Ook bij deze variant is een nieuwe machtigingswet nodig.

Organisatie

- Een gezamenlijke organisatie vereist een duidelijke taakverdeling tussen betrokken departementen, de deelnemingen en onderliggende dochterondernemingen. Daarnaast vereist het structureren van financieringsinstrumenten om verlies van focus op specifieke doelen of conflicterende prioriteiten te vermijden.
- Verder is draagvlak onder medewerkers van belang in geval van een integratie om verlies van talent te voorkomen. Medewerkers van beide organisaties zijn missie-gedreven en hechten waarde aan behoud van hun werkomgeving en doelstellingen. Invest International heeft veel buitenlandse medewerkers waardoor de voertaal Engels is. Een integratie vereist harmonisatie van arbeidsvoorwaarden en een duidelijke strategie richting de toekomst.

Geïntegreerde groepsstructuur in omliggende landen

- Voor het onderzoek is ook gekeken naar publieke financieringsinstellingen met nationale en internationale activiteiten in andere landen: Duitsland, Frankrijk, het VK, Denemarken, Zweden en Nederland (zie bijlage 2). Dit bouwt voort op eerdere onderzoeken van PwC (2020 en 2024)⁴. In aanvulling zijn bezoeken gebracht aan Duitsland, Frankrijk en Denemarken. Daar is gesproken met een aantal lokale *peers* van Invest International en Invest-NL, en ministeries die deze organisaties aansturen. We merken op dat Invest International lastig vergelijkbaar is met de internationale takken van andere National Promotional (Banks &) Institutions die onderzocht zijn, vanwege de unieke combinatie van hulp en handel. Er bestaat geen evenknie van II in Europa die deze beleidsdoelen combineert met een breed scala aan financiële producten en projectontwikkeling⁵.
- Structuur: In omliggende landen zoals Duitsland, Frankrijk en Denemarken, wordt met een groepsstructuur gewerkt, waarbij verschillende publieke financieringsinstrumenten zijn samengevoegd in één organisatie. Afgezien van de specifieke nationale omstandigheden (mandaat, sectorfocus, landenfocus) toont dit aan dat er concrete voorbeelden zijn van het gebundeld aanbieden van verschillende financieringsvormen aan verschillende klanten vanuit één nationale geïntegreerde organisatie. We zien dat inspiratie te halen valt uit modellen van omringende landen met groepsstructuur, maar dat er ook verschillen zijn met hoe ons financieringslandschap is ingericht en dat het dus niet een op een te vergelijken is.
- Aandeelhouderschap: het brede palet aan financieringsinstrumenten (nationaal en internationaal) heeft geresulteerd in verschillende aandeelhoudersstructuren in het buitenland. In zowel Frankrijk als Duitsland zijn diverse ministeries middels een gezamenlijke structuur indirect aandeelhouder van de instelling, waaronder het ministerie van Economische Zaken en Buitenlandse Zaken. In Duitsland is een deel van het aandeelhouderschap ook belegd bij de deelstaten, in Frankrijk geldt dat voor de regio's. In Denemarken geldt dat het aandeelhouderschap namens de staat belegd is bij het ministerie van Economische Zaken.
- Instrumenten: de instellingen bieden vooral marktconforme financiering aan, subsidieregelingen worden door andere uitvoeringsorganisaties uitgevoerd.
- Financiering: Het Duitse KfW wordt deels met kapitaalinjecties gefinancierd maar heeft ook een garantie van de Duitse staat en haalt daarmee vreemd vermogen op in de markt op groepsniveau. Bpifrance leent op de kapitaalmarkt met een garantie van EPIC, wat als één van de aandeelhouders optreedt namens de Franse staat. Dit is effectief gelijk aan een staatsgarantie. Het Deense EIFO wordt met 100% eigen vermogen gefinancierd door de Deense staat.
- Afhankelijk van de scenario's leidt samengaan tot het mogelijk mislopen van internationaal geld in mindere of meerdere mate. Bij een groep is dit afhankelijk van de inrichting. In de toekomst gaan er waarschijnlijk geldstromen voor ontwikkelingssamenwerking naar Invest International lopen vanuit EU DG INTPA (international partnerships) Naar inschatting van BHO bedraagt dit gemiddeld € 50 mln. per jaar (verwachting per 2025). De verwachting van BZ is

⁴ Perspectief op financiering van transitie, innovatie en het mkb ter versterking van de Nederlandse economie (PwC, 2024); Verdieping marktvraag Invest International (PwC Strategy&, 2020)

⁵ De Europese commissie haalt het voorbeeld van Invest International ook regelmatig aan als *good practice* richting andere lidstaten.

dat deze geldstromen niet doorgaan in het scenario groep of fusie. Voor de Duitse KfW-groep geldt echter dat er geldstromen naar een dochter lopen vanuit DG INTPA, dus er is in ieder geval één ander land waar geld vanuit DG INTPA naar een groep met daarbinnen een NPI en DFI wel mogelijk is.

- De mogelijkheid is eveneens dat co-financiering van internationale partijen zoals de Wereldbank á circa € 280 mln. per jaar weg zal vallen. Bij volledige fusie is de verwachting dat deze geldstromen niet langer via Invest International zullen lopen tenzij de nieuwe instelling een DFI wordt. Bij een groep is er mogelijkheid om co-financiering van de Wereldbank te behouden, indien dezelfde voorwaarden en werkwijzen worden aangehouden.

Randvoorwaarden bij een integratie

EZ, BZ en FIN hebben onderzocht of er onoverkomelijke bezwaren zijn vanuit de ministeries en deelnemingen bij een integratie. Hierbij zijn een aantal randvoorwaarden en rode lijnen geïdentificeerd voor wat betreft een eventuele integratie van beide organisaties. Deze hebben geleid tot de volgende randvoorwaarden:

- Borging van bevoegdheden en (ministeriële) verantwoordelijkheden: in de eventuele vervolgstappen zullen bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende ministers gehandhaafd blijven en daarmee ten minste van eenzelfde inhoud en niveau zijn als nu het geval is. Dit vraagt om heldere afspraken over governance, beleidsfocus en transparantie om risico's te beperken. Hiermee wordt de ministeriële verantwoordelijkheid van de juiste ministers geborgd.
- Behoud van beleidsdoelstellingen van beide deelnemingen: in een eventuele nieuwe structuur dienen beide deelnemingen minimaal dezelfde inzet te hebben op de huidige beleidsdoelstellingen. Een integratie mag niet ten koste gaan van enerzijds innovatie- en transitiefinanciering en anderzijds financiering voor Nederlandse investeerders en exporteurs en oplossingen voor wereldwijde vraagstukken. De ODA-doelen, inclusief hulp-handel, moeten ook bij een integratie in een zelfstandige entiteit vormgegeven worden.
- Borging van financiële continuïteit van II en INL: Een eventuele fusie mag geen beperkingen geven op de langdurige financieringsmodaliteiten voor het kernkapitaal, noch op de toegang tot internationale financieringsmodaliteiten. Bovendien moeten de geldende budgettaire kaders gehandhaafd worden. De verliezen van de ene organisatie mogen niet worden opgevangen met de opbrengst van de andere.
- Het moet uitgaan van een gelijkwaardige positie van beide huidige deelnemingen en bestuurders van beide deelnemingen.
- Er dient voldoende draagvlak te zijn onder het personeel van beide organisaties.
- Aansluiting bij het deelnemingenbeleid: een geïntegreerde organisatie moet als staatsdeelneming functioneren binnen de Nota deelnemingenbeleid 2022. De overheid staat hierbij op afstand en laat de bedrijfsvoering aan het bestuur. Het ministerie van Financiën is verantwoordelijk voor het aandeelhouderschap.
- In de huidige vorm zijn kapitaalstoringen in het kernkapitaal van Invest International en Invest-NL niet relevant voor het EMU-saldo. Bij een toekomstig samengaan is het wenselijk dat kapitaalstoringen blijven voldoen aan de vereisten om niet-EMU saldorelevant te zijn. Echter moeten de voorwaarden altijd afgewogen worden tegen de te behalen beleidsdoelen.

Financieringsbehoefte:

- Voorop staat dat de financieringsbehoefte en financiële voorspellingen die voorbij 2027 gaan onzeker zijn.
- Uit eerdere onderzoeken blijkt dat voor zowel Invest International als Invest-NL de geschatte marktvraag veel groter is dan de middelen waar beide organisaties over beschikken.⁶ Met de huidige budgettaire afspraken zijn er na 2026 geen additionele beschikbare middelen meer voor Invest International.

⁶ [A&M, Kapitaalverzoek Invest International B.V. 2024](#), en [A&M Kapitaalverzoek Invest-NL N.V. 2024](#)

- De resterende financieringsbehoefte van Invest International, gebaseerd op de huidige doelstellingen voor de organisatie, is gemiddeld circa € 190 mln. per jaar van 2027 t/m 2034. De verwachting is dat de balans een steady state⁷ bereikt van ca. € 3-4 miljard
- Er is per saldo op dit moment geen onvervulde financieringsvraag van Invest-NL t/m 2029. Daarna wordt ingeschat dat deze circa € 250 mln. per jaar zal zijn van 2030 t/m 2034. Verwacht is dat de balans een steady state bereikt bij ca. € 4 miljard.
- Het voorgaande staat los van de onbediende marktvraag voor innovatie en transitie. PwC heeft hierop een uitgebreide analyse gemaakt waaruit blijkt dat de onbediende vraag voor transitie en innovatie uitkomt op 1-3 miljard euro voor het mkb en 8-10 miljard per jaar voor transitie (PwC, 2024). Hiervan is niet duidelijk hoeveel door Invest-NL bekostigd zou worden.⁸

Samenwerkingsprotocol

- In de parlementaire geschiedenis is opgemerkt dat de samenwerking tussen Invest International en Invest-NL in een samenwerkingsprotocol moet worden uitgewerkt.⁹ Een samenwerkingsstructuur vormt daarom een ondergrens van een mogelijke integratie: er ligt al een opdracht om samenwerking vorm te geven via een overeenkomst.
- Een samenwerkingsprotocol is nog niet aangegaan tussen Invest International en Invest-NL. Er zijn door Invest International en Invest-NL een aantal onderwerpen geïnventariseerd waarop samenwerking van toegevoegde waarde kan zijn, op het vlak van het delen van (operationele) kennis en kunde, uitvoering en focus en samen optrekken in de business.
- Een samenwerkingsprotocol brengt in beginsel geen juridische integratie teweeg, maar zou op bepaalde punten leiden tot betere samenwerking. Afhankelijk van de wensen op het vlak van de samenwerking zou bekeken kunnen worden of deze wensen bereikt kunnen worden door middel van contractuele afspraken en of deze afspraken dan voldoende sluitend zijn (gezien het rechtskarakter van contractuele afspraken).

Fiscale aspecten

- Hoewel bij de verkenning op voorhand geen onoverkomelijke fiscale bezwaren zijn geïnventariseerd, is daar geen uitvoerige analyse op gedaan. Verder zullen de precieze fiscale effecten van de scenario's nog uitgezocht moeten worden.

Advies landsadvocaat

- Op basis van een inventariserend advies van de landsadvocaat zijn er op voorhand geen vennootschapsrechtelijke bezwaren tegen de verschillende scenario's. Er is volgens de landsadvocaat vanuit juridisch perspectief in beginsel voldoende vrijheid om de scenario's zo in te richten dat tegemoet wordt gekomen aan de randvoorwaarden die door de departementen zijn geïnventariseerd.
- De verantwoordelijkheden van de betrokken departementen kunnen bijvoorbeeld worden geborgd via een samenwerkingsprotocol, een bestuursovereenkomst en regelingen in de governance documenten van de betreffende entiteiten. De precieze invulling daarvan zal – wanneer duidelijk is welke richting men op wil met de twee organisaties – later nader uitgewerkt moeten worden.

Conclusie

Beide organisaties werken aanvullend op de markt en delen de missie van maatschappelijke impact. In de huidige situatie leiden de verschillen in doelgroep, markt en sector tot beperkte synergie en is sprake van beperkte overlap. Er is echter potentieel voor synergie indien de processen en organisaties daarop worden ingericht. Deze synergie kan in meer of mindere mate gelden voor alle drie de scenario's. Voor het bedrijfsleven is het vooral van belang dat financieringsmogelijkheden behouden blijven of verbeteren. De drie verkende varianten kennen op voorhand geen onoverkomelijke juridische of beleidsmatige bezwaren, mits aan een aantal

⁷ Het moment waarop het resultaat uit investeringen naar verwachting voldoende is om de kosten af te dekken
⁸ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2024Z09669&did=2024D22797

⁹ Nota n.a.v. het verslag bij de Machtigingswet Invest International, Kamerstukken 2020/21, 35 529, nr. 9, blz. 29/30.

randvoorwaarden en rode lijnen wordt voldaan. Fiscale en juridische aspecten zijn nog niet volledig uitgewerkt. Dit zal in een vervolgfase verder moeten worden onderzocht.

Vervolgstappen

Wetgevingstraject en institutionele stappen

- Als gekozen wordt voor een groep of fusie van de deelnemingen zal een wetgevingstraject nodig zijn voor de oprichting van een nieuwe entiteit of de aanpassing van de huidige Machtigingswetten van Invest International en/of Invest-NL. Dit proces duurt naar verwachting 24 tot 30 maanden. Deze tijdslijn staat los van de tijd die nodig is voor het bedrijfsmatig implementeren van een fusie dan wel het oprichten en inrichten van een groep.
- Daarnaast moeten werknemers/vakbonden/OR'en en toezichthouders betrokken worden en moeten er specifieke goedkeuringen verkregen worden. Dit lijkt op voorhand niet onoverkomelijk.
- In geval van een wetgevingstraject kunnen parallel hieraan voorbereidende activiteiten voor een integratie worden uitgevoerd door betrokken partijen. Voorwaarde hierbij is dat er geen onomkeerbare besluiten worden genomen voorafgaand aan goedkeuring van het wetsvoorstel door het parlement.

Staatssteun

- Beide deelnemingen zijn door het Rijk gefinancierde instellingen die met goedkeuring van de EC staatssteun ontvangen en daarbij aan kaders zijn gebonden. Indien de huidige tweedeling wordt opgeheven, speelt de vraag wat de staatssteunrechtelijke consequenties zijn.
- Als er een nieuwe entiteit komt waar nieuwe Rijksfinanciering naar toe gaat dan zal ook die financiering aan de geldende steunkaders dienen te worden onderworpen.
- De huidige staatssteungoedkeuringsbeschikkingen van de Europese Commissie voor beide deelnemingen verlopen in de komende twee jaar (voor Invest-NL in 2026, voor Invest International in 2027), dus een nieuwe goedkeuring van de Europese Commissie voor de nieuwe financieringsperiode van beide entiteiten staat al op de planning en moet in elk geval tijdig worden opgestart opdat Invest-NL en Invest International (of een eventuele nieuwe entiteit) staatssteunproof kunnen opereren met ingang van de nieuwe financieringstermijn.
- Wanneer er politieke besluitvorming heeft plaatsgevonden en er duidelijkheid bestaat over het gewenste toekomstscenario van Invest-NL en Invest International, kan besloten worden hoe de staatssteunbeoordeling door de Europese Commissie zo gericht en efficiënt mogelijk ingezet kan worden. De gemiddelde voorbereidings- en doorlooptijd van een aanmeldingsprocedure voor goedkeuring van staatssteun bij de Europese Commissie bedraagt 1,5 tot 2 jaar. Pas na goedkeuring door de Commissie mag de steun worden verleend.